

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/175/2004

PREFERENCJE PARTYJNE W LISTOPADZIE

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LISTOPAD 2004

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Gdyby wybory parlamentarne odbywały się w listopadzie¹, udział w nich wzięłoby - według własnych deklaracji - 49% ankietowanych, o 4 punkty procentowe więcej niż w październiku. Co trzeci respondent (33%) jednoznacznie odrzuca uczestnictwo w głosowaniu. Pozostali (18%) deklarują, że jeszcze nie wiedzą, czy wzięliby udział w wyborach, gdyby odbywały się one w listopadzie, jednak i ta grupa badanych - jak wskazuje doświadczenie - faktycznie nie uczestniczyłaby w nich.

Tabela 1

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ęła) by Pan(i) w nich udział?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
	2003		2004										
	w procentach												
Na pewno wziął(ęła)bym w nich udział	54	51	56	50	52	52	52	44	40	42	42	45	49
Nie wiem, czy wziął(ęła)bym w nich udział	17	19	17	19	20	20	18	17	17	21	21	18	18
Na pewno nie wziął(ęła)bym w nich udziału	29	30	27	31	28	28	31	39	43	37	37	37	33

Mniej niż jedna piąta zadeklarowanych uczestników głosowania (19%) nie wie, na którą partię oddałaby swój głos. W porównaniu z ubiegłym miesiącem nieznacznie wzrósł odsetek takich deklaracji.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (174) przeprowadzono w dniach 5-8 listopada 2004 roku na liczącej 988 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych Polaków.

Tabela 2

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?											
	II 2004	II/III 2004	III 2004	IV 2004	V 2004	VI 2004	VII 2004	VIII 2004	IX 2004	X 2004	XI 2004
	w procentach										
Trudno powiedzieć	21	20	20	24	21	13	18	15	19	17	19

Jeśli uwzględnimy wszystkie te grupy, czyli, po pierwsze, tych, którzy z większym lub mniejszym prawdopodobieństwem nie wezmą udziału w wyborach, a także osoby chcące w nich uczestniczyć, ale niewiedzące, na kogo oddać swój głos, to możemy powiedzieć, że w listopadzie sprecyzowane preferencje wyborcze miało blisko dwie piąte uprawnionych do głosowania (39% - o 2 punkty więcej niż w październiku i o 5 punktów więcej niż we wrześniu). Warto pamiętać o tej liczbie, ponieważ stanowi ona podstawę procentowania, do której odnoszą się wyniki poparcia dla poszczególnych partii.

Niewielki wzrost liczby zadeklarowanych wyborców mających sprecyzowane sympatie partyjne nie wpłynął na zmianę układu sił w naszym rankingu popularności ugrupowań politycznych. Gdyby wybory do parlamentu odbywały się w listopadzie, zwyciężyłaby w nich Platforma Obywatelska, na którą chce głosować 27% ankietowanych wybierających się na wybory i mających sprecyzowane sympatie partyjne, czyli dokładnie tyle samo, ile w ubiegłym miesiącu. W listopadzie na drugim miejscu znalazł się PiS, który zamierza poprzeć 17% zadeklarowanych uczestników wyborów wiedzących, na kogo będą głosować. W porównaniu z październikiem odsetek zwolenników PiS wzrósł o 3 punkty i jest to największa zmiana *in plus* odnotowana w tym miesiącu. Nieznacznie straciła natomiast zajmująca trzecią pozycję w naszym rankingu LPR, na którą chce głosować 12% wyborców mających określone preferencje partyjne (o 2 punkty mniej niż w październiku). W takim samym stopniu zmalało poparcie dla zajmującej czwarte miejsce Samoobrony (o 2 punkty - do 10%). Kolejne miejsca zajęły PSL oraz SLD - w listopadzie na każdą z tych partii głosowałoby po 8% zadeklarowanych uczestników wyborów mających sprecyzowane sympatie partyjne. W porównaniu z ubiegłym miesiącem poparcie dla obu tych ugrupowań nieznacznie

się zwiększyło (w obu przypadkach wzrost o 2 punkty procentowe). Na granicy progu wyborczego znalazła się w tym miesiącu SdPi, na którą chce głosować 5% wyborców mających określone preferencje partyjne.

Tabela 3

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach i mających sprecyzowane sympatie polityczne*								
	III 2004	IV 2004	V 2004	VI 2004	VII 2004	VIII 2004	IX 2004	X 2004	XI 2004
	w procentach								
Platforma Obywatelska RP	27	29	26	28	29	25	25	27	27
Prawo i Sprawiedliwość	15	9	13	10	14	16	15	14	17
Liga Polskich Rodzin	7	6	7	16	16	12	13	14	12
Samobrona RP	24	24	20	13	13	10	10	12	10
Polskie Stronnictwo Ludowe	4	5	8	7	6	6	5	6	8
Sojusz Lewicy Demokratycznej	10	6	5	7	5	7	9	6	8
Socjaldemokracja Polska	-	7	5	4	4	7	7	4	5
Krajowa Partia Emerytów i Rencistów	2	1	3	3	3	3	3	3	4
Unia Wolności	2	2	3	3	5	4	3	6	3
Unia Pracy	3	4	3	4	2	3	4	3	2
Ruch Katolicko-Narodowy	1	0	0	0	0	1	1	0	1
Unia Polityki Realnej	0	1	2	1	1	1	1	1	1
Zieloni 2004	1	0	1	0	1	1	0	0	1
Inne	1	3	1	1	1	1	2	2	1
N=	426	396	410	367	299	330	331	369	389

***Uwaga:** W tabeli nie uwzględniono odpowiedzi „trudno powiedzieć”. Wielkość poparcia dla poszczególnych ugrupowań jest procentowana do tej grupy wyborców, którzy po pierwsze - chcą uczestniczyć w wyborach, a po drugie - wiedzą, na kogo będą głosować.

Gdyby wybory odbywały się w listopadzie, do parlamentu nie weszłyby samodzielnie KPEiR (4%), UW (3%, największy w tym miesiącu 3-punktowy spadek poparcia), a także UP (2%). W sumie obecną koalicję rządzącą SLD-UP popiera 10% zadeklarowanych wyborców mających określone sympatie partyjne. W tym miesiącu swoją obecność na scenie politycznej zaznaczyły także UPR, RKN oraz Zieloni 2004 - na każde z tych ugrupowań głosowałyby po 1% potencjalnych uczestników wyborów.

W listopadzie notowania najbardziej liczących się ugrupowań politycznych zmieniły się w niewielkim stopniu. Nie uległo zmianie poparcie dla lidera naszego rankingu PO. Najwyraźniej zyskał PiS, który w tym miesiącu znalazł się na drugim miejscu. W mniejszym stopniu poprawiły się również notowania PSL oraz SLD. Natomiast w stosunku do października straciły UW, LPR i Samoobrona. W porównaniu z ubiegłym miesiącem nieco wzrosła deklarowana i prognozowana frekwencja wyborcza.

Opracował

Krzysztof PANKOWSKI